CYNGOR CYMUNED LLANWNDA
COFNODION CYFARFOD MEDI 2023

MATH O GYFARFOD	**Cyfarfod Misol**
DYDDIAD	**Nos Fercher, 20fed o Fedi, 2023**
AMSER	**7 y.h**
LLEOLIAD	**Canolfan Kate Roberts, Cae Gors**
CADEIRYDD	**Arwyn Herald Roberts**

1. CROESO

Croesawodd y Cadeirydd **AHR** pawb i'r cyfarfod.

Yn bresennol heno roedd:

Gwilym Williams **(GLW)**; Gwilym Thomas **(GVT)**; Adam Summers **(AS);** Nerys Evans **(NE);** Cyng. Huw Rowlands **(HR)**; Aeron Maldwyn Jones **(AMJ);** Tom Ellis **(TE)** ac Gillian Thomas **(y Clerc).**

2. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan:
Nia Gruffydd; **(NG);** Jason Hunt **(JH).** Michelle Williams **(MW);**

3. DATGAN BUDDIANT

AMJ 6 (h) Nid yw'n fuddiant sy'n rhagfarnu
Aelod ar Bwyllgor y Ganolfan

4. CADARNHAU COFNODION MEHEFIN 2023 A MATERION YN CODI

Cynigwyd cofnodion Gorffennaf 2023 yn gywir gan GVT gydag AS yn eilio.

MATERION YN CODI

a) MEINCIAU GLAN RHYD, RHOS ISAF, SGWÂR RHOS ISAF, SARON
Adroddodd y clerc bod y tri oedd wedi gado cynnig pris wedi tynnu allan y funud ddiwethaf.
Cynigiodd AMJ i'r aelodau daro sylw iddynt, cytunodd HR ei gymorth.

b) TE - CAIS AM SAFLE BWS I LANWNDA
Roedd y Cyngor wedi gofyn am dystiolaeth i'r angen mewn cyfarfod blaenorol.
Adroddodd TE nad yw'r bws yn mynd drwy Lanwnda bellach felly nid oes modd defnyddio'r gysgodfa yn y pentref - y clerc i lythyru a'r Cyngor Sir gyda chais iddynt sicrhau bod y gwasanaeth yn mynd trwy'r pentref.

c) TE – CWYNION AM GARFFOSIAETH GER Y GOAT LLANWNDA
Adroddodd HR bod swyddog wedi bod allan i'r darn coed mewn cwestiwn – nid oedd hoel carthion nac arogl i'w glywed, i berwyl hyn mae'n annhebygol bysa gweithred gan y Cyngor Sir yn cymryd lle.
Cynghorodd i unrhyw berson sydd yn gweld pobl yn mynd i'r toiled yn gyhoeddus adrodd y mater i'r Heddlu.
Cadarnhaodd ei fod yn dir preifat.

Clerc Cyngor Cymuned Llanwda Community Council Clerk
1 Dreflan, Rhosgadfan, Caernarfon, Gwynedd LL54 7HP
Ffon / Tel: 07979 438 307
E.bost / E.mail: clercllanwnda@yahoo.co.uk

	d) CAU CHWARAE RHOSGADFAN Rhannodd AMJ bryderon am opsiwn a drafodwyd yng nghyfarfod blaenorol i'r Cyngor Iesu'r cae chwarae • Pont Glan Don - Diffygion gyda chanllaw'r bont - Cyfrifoldeb pwy? • Grantiau – Ond yn agored i Bwyllgorau Gwirfoddol • Y Goedwig - Wedi gôr dyfu, costau • Polion trydan – Incwm • Torri Gwair – Ni fydd toriadau masnachol yn dderbyniol • Cyfarfod Cyhoeddus – Angen ei gynnal ar fyrder NE – Beth fydd yn digwydd os na fydd diddordeb gan y trigolion i ail sefydlu Pwyllgor? Trafodwyd posibilrwydd i aelodau'r Cyngor sefydlu Pwyllgor Gwirfoddol, ni fydd posib cytuno ar ddim hyd nes bydd cyfarfod cyhoeddus wedi ei gynnal.
5.	**CEISIADAU CYNLLUNIO**
	a) RHIF CAIS/APP REF: C23/0585/24/DT - BRYN BEDDAU, BONTNEWYDD, CAERNARFON, GWYNEDD, LL54 7YE Ymestyn tŷ i adeilad allanol ac addasu gweddill yr adeilad i anecs hunangynhaliol. Dilyn a Darganfod **b) RHIF CAIS/APP REF: C23/0617/24/DT - Y GILFACH, RHOS ISAF, CAERNARFON, GWYNEDD, LL54 7NN** Addasu Modurdy yn Anecs ar gyfer Un Aelod o'r Teulu. Dilyn a Darganfod Ni dderbyniwyd unrhyw sylwadau na gwrthwynebiad i'r ceisiadau
6.	**MATERION MISOL**
	a) ETHOLIAD WARD RHOSTRYFAN Adroddodd y clerc bydd y Cyngor Sir yn cynnal Etholiad yng Nghapel Rhostryfan ar Ddydd Iau, 28 Medi 2023 Bydd yr Etholiad yn agored i drigolion Rhostryfan yn unig. Adroddodd NE ei siomedigaeth ar broses hysbysebu'r Etholiad Mae'r Etholiad bellach wedi ei hysbysebu ar yr hysbysfwrdd yn Rhostryfan, tudalen FB Rhostryfan a'r Cyngor Cymuned ac ar wefan y Cyngor Cymuned a'r Cyngor Sir. Y clerc i sicrhau defnydd rheolaidd o'r hysbysfyrddau. **b) PONT BRO WYLED – CAIS GAN UN O DRIGOLION RHOSTRYFAN** Derbyniwyd gohebiaeth gan un o drigolion Rostryfan yn adrodd bod plentyn bychan (tua 3-4 mlwydd oed) wedi cael mynediad at yr afon a methu dod allan. Oni bai ei fod wedi clywed y bachgen yn sgrechian ni fyddai yn ymwybodol ohono a bu rhaid helpu i'w gael allan o'r afon. Y clerc i ofyn i'r Cyngor Sir am sylw brys. **c) LLWYBR BRYNGWYN** • **DYFYNBRISIAU - ATGYWEIRIO FFENS** I'w drafod Cyfarfod nesaf - Y clerc i ddiweddaru'r ymgeiswyr • **DYFODOL LLWYBR BRYN GWYN** Rhannodd y Cyng. Huw Rowlands ganlyniadau'r cyfarfod a gynhaliwyd yn ddiweddar gyda Dafydd Thomas; Dafydd Roberts a Nia Gruffydd. Esboniodd bod angen gwneud penderfyniad am ddyfodol llwybr Bryngwyn. Er bod Cyngor Cymuned Llanwnda wedi bod yn gwneud gwaith cynnal a chadw ar y llwybr, mae Cwmni Rheilffordd Ffestiniog (CRhFF) hefyd wedi bod yn gwario'n sylweddol ar seilwaith y llwybr dros y blynyddoedd, ond ddim am wneud hynny yn y tymor hir. Maent yn ystyried gwaredu cyfrifoldeb o'r llwybr.

CRhFF sydd berchen y llwybr.

Pe byddai'r CRhFF am waredu cyfrifoldeb, yna byddai'n rhaid iddynt wneud hynny drwy broses gyfreithiol, a'r Abandonment of Railways Act 1850. Byddai hyn yn cymryd amser.

Aeth ymlaen i adrodd cefndir y llwybr ac opsiynau sef ffordd ymlaen i'r Cygnor Cymuned

Diolchodd yr aelodau iddo am ei adroddiad a'i longyfarch.
Cytunwyd i ddod o hyd i bennau marwaidd cyn cynnal trafodaethau gyda'r trigolion.

d) **MYNWENT CEFNFAES**
Adroddodd NE gwynion am y toriadau gwair - y clerc i sicrhau bod y fynwent yn cael ei thorri o leiaf pob 3 wythnos.

- **DYFYNBRISIAU ATGYWEIRIO BWLCH Y WAL GEFN**
  Cytunwyd mewn egwyddor dderbyn dyfynbris i atgyweirio'r bwlch gan Ceri Jones - GVT I gadarnhau bod y defnyddiau'n ddigonol.

- **FFENS GORFFWYSER PLANT**
  Bydd y gwaith yn cael ei gychwyn a'i gwblhau'r wythnos gyntaf fis Hydref - Wedi gorfod disgwyl Gweithgynhyrchwyr

- **FFENS YR ESTYNIAD**
  North Wales Ffencing yn gobeithio paratoi'r Gwaith ar y 5 – 6 Mis Hydref

e) **MEINCIAU GLAN RHYD, SGWÂR BACH RHOS ISAF A SGWÂR RHOS ISAF a Saron**
Gweler 4 (a)

f) **CAE CHWARAE RHOSTRYFAN – SYLWADAU GWYN WILLIAMS CYNGOR GWYNEDD**
Derbyniwyd sylwadau parthed argymhellion Asesiad Risg a gafwyd ei wneud gan Gyngor Gwynedd a'r Cyngor Cymuned ar Gae Chwarae Rhostryfan yn ddiweddar, er nad oedd y swyddog a ddarparwyd y risg yn datgan bod unrhyw waith yn angenrheidiol roedd Cyngor Gwynedd yn teimlo bod rhan o'r gwaith yn angenrheidiol. Y clerc i drefnu gyda'r darparwyr gosod .

g) **CAE CHWARAE RHOSGADFAN – CROGCHWYN**
Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i gytundeb 3 blynedd llynedd - bydd yn ymweld ar safle i roi triniaeth yn y bythefnos nesaf.

h) **HYSBYSIAD STATUDOL YSGOL FELINWNDA**
Wedi ystyried a thrafod cytunwyd bod y Cyngor Cymuned yn derbyn bod cyfanswm 8 disgybl yn addysgol amhosib.
Y clerc i adrodd i Gyngor Gwynedd pryder yr aelodau am ddiogelwch y neuadd a gofyn iddynt sicrhau cynaladwyedd y ganolfan i'r dyfodol - defnydd rheolaidd

i) **HYFFORDDIANT**
Cytunodd yr aelodau ddiweddaru'r clerc gyda'i dymuniadau.

j) **GOLYGFA LON WEN**
Nid oedd diweddariad i'w rannu. I'w drafod yng nghyfarfod Hydref. AMJ argymell cysylltu â Mason ac Owen, Gaer.

k) **RHYBUDD - CAU FFORDD DOSBARTH III YN LLANDWROG GER PARC BUSNES LLANDWROG 28AIN O FEDI**
Ni dderbyniwyd unrhyw sylwadau.

	l) CCSQ CYFARFOD GRŴP CYSWLLT Adroddodd y Clerc bydd Grŵp Cyswllt Chwarel Moel Tryfan ac Alexandra yn cynnal cyfarfod ar bnawn **dydd Mercher, 1 Tachwedd**, 2022 yng **Nghanolfan y Fron,** yn dechrau am **3.00yp**. Fforwm i drafod pryderon yn ymwneud â gwaith yng Nghwarel Moel Tryfan ac Alexandra, efo'r bwriad o wella dealltwriaeth rhwng pob ochr. Anfonir manylion yr agenda cyn y cyfarfod. Y clerc i yrru blaen Cwestiwn y Cyngor - Oes bwriad sefydlu ychwaneg o loriau
7.	**ADRODDIADAU**
	a) CYNGHORYDD HUW ROWLANDS • Diweddariad am Gae Chware Gwêl y Foel, Dinas - Angen sortio draeniau yn gyntaf, disgwyl Beach Developments ymweld â'r safle i wella'r llecyn agored. Cwyn wedi ei wneud am gyflwr y Ffens ar y safle – gwaith ar y gweill. • Bydd marciau ffordd yn cael ei gosod yn fuan yn Saron ac arwyddion cae chwarae • Plant yn Ffrwd Cau yn colli allan am gludiant i Ysgol Syr Hugh Owen am ddim gan eu bod o fewn 3 milltir o'r Ysgol, Llywodraeth Cymru yn asesu, cytundeb iddynt gael cludiant am y tro. • Cais i dorri chwyn o Ffrwd Cae Du am y Rheilffordd wedi ei wneud • Cyfarfod yn cael ei baratoi i drafod trwydded i saethu yn y Foryd • Stad Penrallt Saron – cytundeb wedi ei dderbyn i ail wynebu • Trigolion Saron wedi gofyn am ganiatâd sefydlu bocsys blodau - argymell creu Grŵp Gwirfoddoli **b) CYNGHORYDD ARWYN (HERALD) ROBERTS** • Gwaith ar fin cychwyn fis Tachwedd gyda bwriad eu cwblhau fis Mawrth yn Ninas Dinlle - arian wedi ei dderbyn i ail wneud maes Parcio a chaban - Bydd trafodaethau yn cael eu cynnal yn ystod yr haf gyda Chyngor Gwynedd, Cynghorwyr Lleol ac aelodau'r Cyngor i drafod costau parcio • Bydd arwydd fflachio newydd yn cael ei godi yn fuan ger Fron Wydr, Rhosgadfan bydd yn cael ei gynnal a'i gadw am 2 flynedd gan y Cyngor Sir gyda chyfrifoldeb ar ddiwedd y cyfnod yn disgyn ar y Cyngor Cymuned. • Heddlu – Cwynion wedi ei gwneud am ladrata olew a beics modur ar y mynydd, Recordiad CCTV o Ymddygiad gwrthgymdeithasol yn y pentref wedi ei rannu. Bydd yn cyfarfod wythnos i ddydd Gwener – PPCSO wedi ei phenodi i orchwylio'r pentref ond yn anffodus wedi bod i ffwrdd o'r gwaith am 4 mis oherwydd salwch. • Clwb Ieuenctid – Bydd yn rhannu diweddariad yng nghyfarfod Hydref gan fod y trefnydd ar ei wyliau. • Tŷ hen - Prosiect Newydd Adra yn Nhai Gwelfor - Paneli solar wedi cychwyn eu gosod. Dwr yn llifo i rif 2 o gae Ysgol, gwaith wedi ei stopio. Dadl rhwng Adra a Chyngor Gwynedd am gyfrifoldeb y dŵr. Trafodaethau pellach i'w cynnal yn y dyfodol agos gyda Chyngor Sir, Adra, Bwr Dwr, Asiantaeth Amgylchedd Natural Resources Wales I drafod rhediad y dŵr. Cytunodd GVT a GW fynychu hefyd

8.	MATERION ARIANNOL

a) **CYSONIAD**

Cynigwyd y cysoniad yn gywir gan G.W gyda G.T yn eilio

Cytunodd yr aelodau godi cytundeb HP o £2.99 I £4.99 yn fisol ar gyfer gwaith printio

Taliadau a wnaethpwyd fis Awst sydd wedi gadael y Banc

101712 Wynnstay - Meinciau Rhostryfan £1,530.36

101713 Cyflog a threuliau Clerc £656.50

-

CYFRIF CADW - 30 o Fai i 28 o Awst 2023

Balans Agoriadol		**£63,581.85**
Derbyniadau	+	£212.94
Gwariant	-	£0.00
Balans Cau	=	**£63,794.79**

CYFRIF CYFREDOL - 29 o Fehefin i 28 o Awst 2023

Balans Agoriadol		**£12,129.12**
Derbyniadau	+	£0.00
Gwariant	-	£6,800.76
Balans Cau	=	**£5,328.36**

CYFANSWM Y DDAU GYFRIF = **£69,123.15**

LLAI TALIADAU HEB YMDDANGOS AR Y DATGANIADAU

19.04.23	TCDLL	**101704**	£100.00
		=	**£100.00**

LLAI TALIADAU I'W CYMERADWYO

-	-	-	-
20.09.23	Cyflog a Threuliau Clerc	**101714**	£656.50
20.09.23	Un Llais Cymru	**101715**	£350.00
20.09.23	Cyngor Gwynedd	**101716**	£288.00
20.09.23	A. Hughes Jones Dyson	**101717**	£216.00
		=	**£1,510.50**

CYFANSWM CYWIR Y CYFRIFON FELLY = **£67,512.65**

9.	GOHEBIAETH

a) **CYDLYNYDD PARTNERIAETH NATUR LLEOL - ARIAN CYFALAF ER MWYN GWELLA AMGYLCHEDD GWYNEDD**

b) **GWASANAETH TAN AC ACHUB - DIWEDDARIAD AR EIN YMGYNGHORIAD CYHOEDDUS**

	c) **CYNIGION AR GYFER CYFARFOD CYFFREDINOL BLYNYDDOL UN LLAIS CYMRU 2023** Nodwyd nid oedd cynnig Cyngor Cymuned Pistyll parthed darparu Hyfforddiant diogonnol yn y Gymraeg gafwyd ei eilio gan Cyngor Llanwnda wedi ei ychwanneu I'r Rhaglen. **d)** **HOLIADUR COMISIWN FFINIAU CYMRU** **e)** **RHESTR GRANTIAU AR GAEL** **f)** **CONCRIT AWYREDIG AWTOCLAFIEDIG CYFNERTH (RAAC)** **g)** **DIGWYDDIAD AR Y CYD RHWNG UN LLAIS CYMRU/SLCC – DYDD MERCHER 8 TACHWEDD 2023** **h)** **CYNHADLEDD BLYNYDDOL AC CHYFARFOD CYFFREDINOL BLYNYDDOL UN LLAIS CYMRU AR FAES Y SIOE AMAETHYDDOL AR DDYDD SADWRN 30 MEDI** **i)** **PROSIECT PRIFFYRDD DRAENOG** **j)** **HOLIADUR CYMUNEDAU CYNGOR GWYNEDD** **k)** **ERTHYGL 4** Ni dderbyniwyd unrhyw sylwadau I'w gweithredu
10.	**MATERION LLEOL / AELODAU**
	a) **GW – MYNWENT CEFNFAES – REILIAU WEDI EU GOSOD O AMGYLCH CARREG FEDD.** Y Cadeirydd I Llythyru gyda'r teulu yn datgelu bod hyn yn groes I bolisiau'r Cyngor ac yn ymharu a pholisi diogelwch a thoriadau gwair. **b)** **TE - GIAT FACH LON EIFION YN CAEL EI GADAEL YN AGORED** **c)** **TE - PARCIO YN LLANWNDA** Amhosib mynd trwy'r pentref gan fod y trigolion bellach gyda 4-5 o geir, carafannau a burger van HR I drafod gyda'r Adran Priffyrdd.
11.	**CYFARFOD NESAF Y CYNGOR**
	Hydref 18eg, 2023 – Canolfan Kate Roberts – 7yh